ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаа-ны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2022/190/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай хот 2022 он	Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 70463612 Цахим хаяг: batundraa@audit.gov.mn Аудитын менежерийн үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч : Г.Заяа Утас: 92038288 Цахим хаяг: zayag@audit.gov.mn Аудитор П.Ганцолмон Утас:70157405 Цахим хаяг:uliastaivanaudit@ubaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. **Аудитын санал дүгнэлт** 2

2. **Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл**

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4

2.2 Аудит хийсэн үр дүнгийн тайлан 5

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 7

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10

3. **Аудитын тайлан**

3.1 Ерөнхий зүйл 12

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 12

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12

3.4 Материаллаг байдал 13

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 13

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 14

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 14

3.8 Аудитын гол асуудал 14

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал, Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, бусад хууль тогтоомж 14

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15

4. **Аудитын илрүүлэлт** 15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс:7046-36-12

2022.02.24 № 1303/182

танай ______ -ны № ______ -т

ОТГОНТЭНГЭРИЙН ТУСГАЙ
ХАМГААЛАЛТЫН ЗАХИРГААНЫ
ДАРГА Д.БАТДЭЛГЭР-д

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Отгон тэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргааны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Отгон тэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргааны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

012025335

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн Санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**98,773,440.58**	**122,269,809.73**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	98,773,440.58	122,269,809.73
351	**Түүхий эд материал**	6,645,340.00	6,645,340.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,645,340.00	6,645,340.00
354	**Хангамжийн материал**	92,128,100.58	115,624,469.73
35410	Бичиг хэргийн материал	495,000.00	500,600.00
35420	Аж ахуйн материал	69,640,571.72	75,429,740.87
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,998,000.00	3,448,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	18,994,528.86	36,246,128.86
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,503,240,292.84**	**1,598,860,882.37**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,503,240,292.84	1,598,860,882.37
392	**Биет хөрөнгө**	1,493,510,292.84	1,589,197,549.09
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,229,340,955.33	1,229,340,955.33
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-80,544,662.64	-125,586,302.40
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	217,201,943.50	358,892,255.03
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-45,944,349.25	-83,004,059.20
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	109,651,104.77	104,333,884.01
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,631,275.01	-66,462,541.07
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	114,472,752.43	114,152,752.43
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-26,435,812.17	-40,474,931.25
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	34,107,410.00	113,546,273.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,707,774.12	-15,540,736.79
393	**Биет бус хөрөнгө**	9,730,000.00	9,663,333.28
39301	Програм хангамж	200,000.00	200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-66,666.72
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,530,000.00	9,530,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,602,013,733.42**	**1,721,130,692.10**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,602,013,733.42**	**1,721,130,692.10**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,602,013,733.42	1,721,130,692.10
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн	132,476,164.48	132,476,164.48
51101	Өмч: - төрийн	132,476,164.48	132,476,164.48
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,411,070,705.93	1,531,187,664.61
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,411,070,705.93	1,412,070,705.93
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	119,116,958.68
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	58,466,863.01	57,466,863.01
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,602,013,733.42**	**1,721,130,692.10**

2.2 Аудит хийсэн Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/ төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**289,737,644.00**	**587,308,743.68**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**78,692,444.00**	**240,176,643.68**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	78,692,444.00	240,176,643.68
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	78,692,444.00	240,176,643.68
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	237,000.00	8,162,100.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	78,455,444.00	232,014,543.68
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**211,045,200.00**	**347,132,100.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	205,130,200.00	346,132,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	205,130,200.00	346,132,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	5,915,000.00	1,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	1,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт	5,915,000.00	00.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**210,478,668.87**	**468,191,785.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**210,478,668.87**	**468,191,785.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	186,563,068.87	462,925,672.55
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	101,680,358.00	211,116,910.00
210101	Үндсэн цалин	57,342,900.00	164,845,010.00
210102	Нэмэгдэл	33,493,758.00	41,812,400.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,709,900.00	4,459,500.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,133,800.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	12,495,151.00	27,215,092.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,643,705.00	19,237,830.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,016,907.00	2,111,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	786,053.00	1,689,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	211,200.00	362,909.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,837,286.00	3,814,052.06
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	16,644,165.00	29,584,827.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	793,141.00	1,120,400.00
210302	Түлш, халаалт	15,851,024.00	28,464,427.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	8,398,726.00	14,007,840.55
210401	Бичиг хэрэг	226,400.00	509,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,109,366.00	11,492,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	753,110.00	1,119,790.55
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	309,850.00	886,750.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	00.00	1,069,000.00
210604	Урсгал засвар	00.00	1,069,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	965,600.00	1,396,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	965,600.00	1,396,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	12,916,248.00	46,873,118.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,703,850.00	45,172,596.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	160,740.00	198,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,928.00	287,907.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	24,700.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	71,500.00	500,500.00
210807	Газрын төлбөр	9,530.00	85,815.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	33,462,820.87	131,662,885.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,836.00	961,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	193,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	33,456,984.87	130,508,585.00
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал	00.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	23,915,600.00	5,266,112.45
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	23,915,600.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,915,600.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	5,266,112.45
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	5,266,112.45
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**79,258,975.13**	**119,116,958.68**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**79,258,975.13**	**119,116,958.68**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	132,476,164.48	34,026,863.01	820,831,687.44	987,334,714.93
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**132,476,164.48**	**34,026,863.01**	**820,831,687.44**	987,334,714.93
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	79,258,975.13	79,258,975.13
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**132,476,164.48**	**58,466,863.01**	**1,411,070,705.93**	1,602,013,733.42
D01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**132,476,164.48**	**58,466,863.01**	**1,411,070,705.93**	1,602,013,733.42
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	1,000,000.00	1,000,000.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**132,476,164.48**	**58,466,863.01**	**1,412,070,705.93**	1,603,013,733.42
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-1,000,000.00	00.00	-1,000,000.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	119,116,958.68	119,116,958.68
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**132,476,164.48**	**57,466,863.01**	**1,531,187,664.61**	1,721,130,692.10

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**211,282,200.00**	**355,294,200.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**237,000.00**	**8,162,100.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	237,000.00	8,162,100.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	237,000.00	8,162,100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	237,000.00	8,162,100.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**211,045,200.00**	**347,132,100.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	205,130,200.00	346,132,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	205,130,200.00	346,132,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	5,915,000.00	1,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	1,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,915,000.00	00.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**177,300,548.00**	**355,294,200.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**177,300,548.00**	**355,294,200.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**153,384,948.00**	**350,028,087.55**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	101,680,358.00	211,116,910.00
210101	Үндсэн цалин	77,925,258.00	164,845,010.00
210102	Нэмэгдэл	12,911,400.00	41,812,400.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,709,900.00	4,459,500.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,133,800.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	12,495,151.00	27,215,092.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,643,705.00	19,237,830.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,016,907.00	2,111,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	786,053.00	1,689,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	211,200.00	362,909.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,837,286.00	3,814,052.06
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	16,644,165.00	29,584,827.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	793,141.00	1,120,400.00
210302	Түлш, халаалт	15,851,024.00	28,464,427.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	8,410,926.00	14,137,240.55
210401	Бичиг хэрэг	238,600.00	514,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,109,366.00	11,492,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	753,110.00	1,119,790.55
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	309,850.00	1,010,550.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	00.00	1,519,000.00
210604	Урсгал засвар	00.00	1,519,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	965,600.00	1,396,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	965,600.00	1,396,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	13,188,748.00	64,865,918.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,976,350.00	63,165,396.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	160,740.00	198,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,928.00	287,907.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	24,700.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	71,500.00	500,500.00
210807	Газрын төлбөр	9,530.00	85,815.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	00.00	193,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	193,100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**23,915,600.00**	**5,266,112.45**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	23,915,600.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,915,600.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	00.00	5,266,112.45
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	5,266,112.45
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**33,981,652.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	33,981,652.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	33,981,652.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан
/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	350,332,100.00	349,028,087.55	1,304,012.45	100%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	350,332,100.00	349,028,087.55	1,304,012.45	100%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	350,332,100.00	349,028,087.55	1,304,012.45	100%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	211,125,500.00	211,116,910.00	8,590.00	100%
210101	Үндсэн цалин	164,853,600.00	164,845,010.00	8,590.00	100%
210102	Нэмэгдэл	41,812,400.00	41,812,400.00	-	100%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,459,500.00	4,459,500.00	-	100%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	28,502,000.00	27,215,092.00	1,286,908.00	95%
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,056,900.00	19,237,830.61	819,069.39	96%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,111,300.00	2,111,300.00	-	100%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,689,000.00	1,689,000.00	-	100%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	422,300.00	362,909.33	59,390.67	86%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,222,500.00	3,814,052.06	408,447.94	90%
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	29,584,900.00	29,584,827.00	73.00	100%
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,120,400.00	1,120,400.00	-	100%
210302	Түлш, халаалт	28,464,500.00	28,464,427.00	73.00	100%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	13,402,500.00	13,402,240.55	259.45	100%
210401	Бичиг хэрэг	514,900.00	514,900.00	-	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	10,757,000.00	10,757,000.00	-	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,120,000.00	1,119,790.55	209.45	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,010,600.00	1,010,550.00	50.00	100%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,254,700.00	1,254,000.00	700.00	100%
210604	Урсгал засвар	1,254,700.00	1,254,000.00	700.00	100%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,396,100.00	1,396,000.00	100.00	100%
210702	Дотоод албан томилолт	1,396,100.00	1,396,000.00	100.00	100%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	64,873,300.00	64,865,918.00	7,382.00	100%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	63,172,100.00	63,165,396.00	6,704.00	100%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00	-	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	198,300.00	198,300.00	-	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	288,000.00	287,907.00	93.00	100%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	88,000.00	-	100%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	501,000.00	500,500.00	500.00	100%
210807	Газрын төлбөр	85,900.00	85,815.00	85.00	100%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	193,100.00	193,100.00	-	100%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	193,100.00	193,100.00	-	100%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	350,332,100.00	349,028,087.55	1,304,012.45	100%
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	346,132,100.00	340,865,987.55	5,266,112.45	98%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	346,132,100.00	340,865,987.55	5,266,112.45	98%
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	4,200,000.00	8,162,100.00	(3,962,100.00)	194%
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,200,000.00	8,162,100.00	(3,962,100.00)	194%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,000,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,000,000.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	735,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	735,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	265,000.00
210604	Урсгал засвар	265,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	1,000,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаан-ны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллага Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаан-тай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Улиастай ван аудит ХХК-ийн ахлах аудитор П.Ганцолмон, аудитор Д.Гэрэлхүү нар гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Б.Дагвасүрэн, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаа нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дугаар сарын 13-ны өдрийн 03/22 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаан нь зорилт Байгалийн бүс, бүслүүрийн онцлог, өвөрмөц тогтоц, ховор, ховордсон ургамал, амьтан бүхий газар, түүх,соёлын дурсгалт болон үзэсгэлэнт газрын хэв шинжийг хадгалах, хувьсч өөрчлөгдөх зүй тогтлыг судлах,танин мэдэх зорилгоор газар нутгийг тусгай хамгаалалтад авах, ашиглах, түүний унаган төрхийг хадгалах, хамгаалахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино. Засаг даргын дэргэдэх орон нутгийн өмчийн талаарх бодлогыг хэрэгжүүлэгч байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаан нь Дотоод аудитын нэгж байхгүй.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Отгонтэнгэрийн тусгай хамгаалалтын захиргаа нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл суурьаар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг дахин тогтоож АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтийг нийт орлогоор сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл 4,100.0 мянган төгрөг гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 70 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 2021 оны нийт орлогын 587,308.7 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 5,873.1 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 4,111.1 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	-	-	-
Бараа	98,773.4	122,269.8	23,496.4
Үндсэн хөрөнгө	1,503,240.3	1,598,860.9	95,620.6
Нийт хөрөнгө	**1,602,013.7**	**1,721,130.7**	**119,117.0**
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,602,013.7	1,721,130.7	119,117.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө	**1,602,013.7**	**1,721,130.7**	**119,117.0**

Бараа материалын данс 23,496.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 51,737.1 мянган төгрөг, хандив тусламжаар 5,885.3 мянган төгрөгөөр тус тус хөрөнгө олж бэлтгэсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 95,620.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь хандиваар хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 119,117.0 мянган төгрөг болж өссөн нь эздийн өмч хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 350,332.1 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 349,028.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төвлөрсөн төсвөөс 346,132.1 мянган төгрөгийн, төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 8,162.1 мянган төгрөгийн, нийт 354,294.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 349,028.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, 5,266.1 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 1,000.0 мянган төгрөгийн орлого хүлээн авч 100 хувь зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд Шилэн дансны цахим хуудсанд оруулбал зохих 148 мэдээллээс 137 мэдээллийг хугацаандаа мэдээлсэн ба хугацаа хоцроосон мэдээлэл 4, хугацаа болоогүй 5 мэдээлэл, оруулаагүй мэдээлэл 2 байна.

Байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжиийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1 зөвлөмж хүргүүлснийг биелүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дотоод хяналтыг сайжруулах

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 9,466.6 мянган төгрөгийн зардал цалин, худалдан авалтын талаархи алдааг залруулж, ибаримтгүйгээр гүйлгээ гарсан 10,616.2 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээнд зөвлөмж өгсөн. .

4.1 Залруулсан алдаа

Завсрын аудитаар 8,632.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, суутган тооцох 834.6 мянган төгрөгийг суутган тооцож барагдуулсан байна.

4.2 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

4.3 Албан шаардлага хүргүүлээгүй

4.4 Зөвлөмж

- ✓ Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд 80,939.7 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийснийг и баримтын цахим бүртгэлтэй тулгахад 10,616.2 мянган төгрөгийн гүйлгээ нь и баримтгүй байгаа нь нотлогдлоо.

- ✓ Өгсөн зөвлөмж: И баримтыг бүрдүүлээгүй зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно"; Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2-д "Татвар төлөгч ногдуулалт хийхдээ энэ хуульд заасан нийтлэг журмыг баримтлах бөгөөд холбогдох хуульд заасны дагуу орлого, зарлагын гүйлгээг бүртгэх, баримтжуулах, цахим төлбөрийн баримт үйлдэх, хэвлэх, илгээх, татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд мэдээлэл дамжуулах зориулалт бүхий, нэгдсэн системд холбогдсон, стандартын шаардлага хангасан кассын машин, төхөөрөмж, компьютер, бусад дагалдах хэрэгслийг зориулалтын дагуу бүрэн ашиглаж, борлуулалтын мэдээллийг 14 хоногт багтаан татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд илгээж, бүртгүүлнэ."; Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 14.3-т "Албан татвар суутган төлөгч хоорондын бараа борлуулсан, ажил гүйцэтгэсэн, үйлчилгээ үзүүлсэн тухай бүрд төлбөрийн баримт олгох бөгөөд уг баримтуудыг дангаар, эсхүл хамтатган нэмэгдсэн өртгийн албан татварын падаан үйлдэнэ." гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4.Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Отгонтэнгэрийн Улсын тусгай хамгаалалтын Захиргаа	6	20.0	5	9.4	-	-	-	-	1	10.6